

Frá sjálvum ráðsfundinum. Við borðendan, undir liðini á Maritu Petersen, situr Grete Bille Paulsen úr Danmark. Hon var høvuðsfyrirleikari av ráðstevnuni

Ongantíð so mangir minnilutar sum nú

Heimsins minnilutar stóran áhuga fyri Heimastýrisslógini

Tað kundi hent seg, at Heimastýrisslógin gerst ímyndin hjá mongum av teimum minnilutum sum eru í heiminum í dag.

Í hvussu er vakti frágreiðingin, Marita Petersen, landsstýrisskvinna gav á eini ráðstevnu fyri minnilutabólkar, sum herfyri varð hildin í Moskva, sera stóran ans.

Í tilknýti til árliku ráðstevnuna um mannaáttindi, sum í ár varð hildin í Moskva, varð eisini skipað fyri eini ráðstevnu um og fyri minnilutabólkar.

Har vóru umboð úr mongum londum. Úr Føroyum var Marita Petersen, landsstýrisskvinna boðin við, at greiða frá teirri skipan, sum galdandi hevur verið Føroya og Danmarkar millum í 43 ár.

Landsstýrisskvinna greiddi frá uppruninum til at vit fingur heimastýrisslógina og hvussu hon hevði roynst okkum - einum minniluta í danska ríkinum.

Stórir áhugi

Á ráðstevnuni vóru millum onnur umboð fyri týska minnilutan í Danmark og somuleiðis umboð fyri danska minnilutan í Týsklandi. Ymiskt var, sum teir hildu hvussu rættindini hjá minnilutum best vóru tryggjaði. S. Matlok, umboðandi týska minnilutan í Danmark helt teirra rættindi best verða varð við at ikki at virka beinleiðis uppi í politikki,

men heldur við umboðstovu, so lættari varð at tingast og koma fram til úrslit við allar politiskar flokkar. Hinvegin helt K. O. Meyer, sum umboðaði danska minnilutan í Týsklandi tað vera betri, at luttaka aktivt í parlamentariska arbeiðinum. Men báðir vóru teir samdir um, at heimastýrisslógin var áhugaverd og mæltu til, at hava næstu stevnuna av hesum slag í Føroyum.

Kurðar ikki til

Dr. Sertac Bucak greiddi frá stöðuni hjá kurdunum, sum liva sum minnilutar har teir eru. Hann greiddi serliga frá stöðu kurdanna í Turkalandi, har teir vera als ikki vera mettir at vera til, hóast teir ikki eru færri enn 15 milljónir í tali. Ikki fyrr enn í fjór fingur teir loyvi til at tala teirra egna mál, - væl at merkja fyrbils bert heima hjá sær sjálvum. Hann helt kortini ikki, at loysnin var eitt sjálvstøðugt Kurdistan, men bert at fáa tryggja rætt teirra har teir eru.

Nógv broytt

At heimsmyndin broytist skjótt kom eisini til sjóndar á hesi ráðstevnuni. Upprunaliga skuldu umboð fyr Estland eisini vera við, sum ein minniluti í Sovjetsamveldinum, men orsaka av, at landið nú hevur lýst seg sjálvstøðugt, var hetta av ongum. Nú er myndin hin øvugta, og ístaðin fyri østlendsku

umboðini møtti umboð fyri sovjetiska minnilutan í Estlandi.

Fleiri minnilutar

Ein høvuðsmiðstøð fyri minnilutar varð herfyri skipað í Týsklandi. Millum annað fyri at skráseta teir minnilutar sum eru. Síðani miðstøðin fór at virka er komið fram, hvussu mangir fyrr ókendir minnilutar í veruleikanum eru. Ikki minst síðani stóru umskipanina eystanfyrir. Millum

annað hevur ein finskur minniluti í Baltisku londunum gjørt vart við seg, mong ymisk fólkasløg í Polen, og eitt ótal av týskum minnilutum ymsastaðni í Europa.

Men tað er ógvuliga ymiskt hvussu teir ymsku minnilutarnir verða virdir. Sum eitt dømi um framburð fyri minnilutar varð á ráðstevnuni greitt frá, at í Svøríki hava allir teir umleið 150 minnilutarnir rætt til at børnini fáa

undirvísing á sínum móðurmáli. So hevur ikki altíð verið. Til dømis hevði finski minnilutin í Svøríki so seint sum í fimtiárunum, ikki loyvi at tosa sítt móðurmál.

Umboðini fyri teir ymsu minnilutarnir høvdu mangt at spyrja landsstýrisskvinna úr Føroyum um. Millum annað um vit nýttu tvey ymisk mál, hví dómvaldið enn var danskt, um hvussu tað ávirkaði víðurskiftini millum Føroya og

Danmarkar at fjarstøðan landanna millum var so stór, og hvussu tað bar til, at Føroyar kundu standauttan fyri EF, tá Danmark er innanfyri. Kanska verða vit verdir fyri næstu stevnu fyri heimsins minnilutar. Hvør veit.

tór.-

Marita Petersen greiðir her sovjetiskum samum frá føroyskum víðurskiftum

